

Cultura Nova

Geadviseerd subsidiebedrag: **€ 0**

Gevraagd subsidiebedrag: € 350.000

Over de instelling

Stichting Cultura Nova, podiumkunsten, festivals, Heerlen

Stichting Cultura Nova (hierna: Cultura Nova) organiseert een tiendaags multidisciplinair zomerfestival met een kleurrijk programma op het gebied van beeldend theater. Het festival vindt plaats op zo'n 25 verschillende locaties en beoogt de sociale demografie van zijn directe omgeving in de artistieke keuzes te betrekken. Heerlen vormt het hart en het festival vertakt zich daarnaast naar omliggende steden als Kerkrade, Brunssum en Landgraaf. Het festival programmeert zo'n tweehonderd activiteiten van ruim veertig theatergezelschappen en kunstenaars. De brede variatie van onder meer toegankelijke familievoorstellingen, circus, buitenvoorstellingen, muziek en eclectische dansavonden draait naar eigen zeggen om de verbindende kracht van beeldend theater. Het festival heeft ook een jeugdprogramma.

Subsidieadvies

De aanvraag voldoet aan de eisen als bedoeld in artikel 3.22 van de Regeling op het specifiek cultuurbeleid.

De Raad voor Cultuur oordeelt positief over Stichting Cultura Nova. Echter, na zorgvuldige weging van de aanvragen binnen dezelfde categorie adviseert de raad Stichting Cultura Nova geen subsidie toe te kennen. De raad verwijst voor een toelichting op de afweging naar de inleiding bij deze categorie.

Cultura Nova is een multidisciplinair festival dat een breed publiek in de stad Heerlen en omliggende regio aanspreekt. De raad oordeelt positief over de specifieke aandacht van het festival voor jeugdprogrammering. Ook de internationale gezelschappen die de instelling naar Nederland brengt, hebben een meerwaarde voor het kunstenveld in het zuiden van het land. De programmering van afgelopen edities toonde in al haar diversiteit echter te weinig samenhang, en de uitvoeringskwaliteit van de voorstellingen was wisselend. Daarnaast mist de raad een degelijke uitwerking van de plannen van Cultura Nova op het gebied van educatie en participatie.

Cultura Nova hanteert de cao Nederlandse Podia en maakt met zzp'ers marktconforme afspraken met deze cao als referentiekader. De financiële positie van het festival is gezond en de aanvraag getuigt van een goede bedrijfsvoering. Cultura Nova reflecteert echter matig op de toepassing van

de Fair Practice Code, de Governance Code Cultuur en de Code Diversiteit en Inclusie.

Beoordeling

Artistieke/inhoudelijke kwaliteit van de kernactiviteiten

De raad oordeelt positief over de kwaliteit van Cultura Nova, maar plaatst ook enkele kanttekeningen bij de kwaliteit en de plannen voor de komende periode. Cultura Nova biedt een multidisciplinaire programmering met kleinschalig en groter aanbod, van grote openings- en slotvoorstellingen tot intieme artistieke cross-overs. Beeldend theater vormt het hart van de programmering. De instelling richt zich in de volle breedte op de inwoners van Parkstad Limburg. Met zijn multidisciplinaire benadering geeft het festival een impuls aan het beeldend theater in Nederland: door theatergezelschappen en makers van eigen bodem te betrekken, een voorname rol voor (internationale en lokale) jeugdvoorstellingen in te ruimen, en in belangrijke mate door internationale gezelschappen van hoog niveau naar Nederland te halen. Met een formule die *highbrow* en *mainstream* beeldend theater combineert, onderscheidt Cultura Nova zich van andere podiumkunstenfestivals.

De raad constateert dat de kwaliteit van het programma sterk leunt op het vakmanschap van de geprogrammeerde (internationale) gezelschappen en makers. De artistieke kwaliteit van het festival en van het aanbod is daardoor niet van een constant niveau. Het brede scala aan activiteiten is een kracht én een valkuil van het festival; de afgelopen edities vertoonde het festival te weinig programmatische samenhang. Dit is een risico dat door Cultura Nova wordt erkend.

De raad waardeert de keuze van het festival om de sociaalmaatschappelijke en fysieke context van de regio als belangrijke inspiratiebron te nemen. De artistieke ambities voor de eigen (co)producties en aangekochte producties zijn echter onvoldoende helder uitgewerkt: de accenten die de instelling benoemt voor de komende periode geven weinig inzicht in de artistieke richting die het festival wil inslaan.

Cultura Nova wil intensiever coproduceren op regionaal, nationaal en internationaal niveau. Het festival mist in Nederland gezelschappen die in staat zijn beeldend theater te maken voor een groot publiek, en wil daarom internationale gezelschappen verbinden aan Nederlandse gezelschappen. De coproductie 'Carmina Burana' uit 2018 met La Fura dels Baus, philharmonie zuidnederland, Sinfonischer Chor Aachen en Opera Zuid is hiervan een geslaagd voorbeeld. De raad is positief over het potentieel van deze aanpak.

Hij mist echter in de aanvraag een nadere toelichting op vergelijkbare projecten in de periode 2021 – 2024.

Vernieuwing

Talentontwikkeling is een van de pijlers van Cultura Nova. De benadering van Cultura Nova ten aanzien van talentontwikkeling past goed bij het profiel van het festival, omdat jonge makers de kans krijgen om zich te verhouden tot de regio. Het festival richt zich de komende periode op consolidatie en zet de huidige koers voort, ook in het aantal activiteiten. Een belangrijke ketenpartner hierbij is talentontwikkelingsorganisatie VIA ZUID. Ook betreft het festival jaarlijks studenten van de Toneelacademie Maastricht, ROC Vista College en de kunstvakopleidingen van Zuyd Hogeschool bij de voorstellingen. Hierover oordeelt de raad positief, met name gezien de aandacht voor beeldend theater.

Eerlijke beloning en gezonde bedrijfsvoering

Cultura Nova honoreert medewerkers conform de cao Nederlandse Podia; ook met zzp'ers maakt de instelling marktconforme afspraken met deze cao als referentiekader. Het festival hanteert geen voor de festivalwereld gebruikelijke dagvergoedingen en betaalt zzp'ers de daadwerkelijke uren uit. Bij coproducties wordt nadrukkelijk bekeken of de beloningen reëel zijn. Ook bij internationale gezelschappen bewaakt het festival een gezonde relatie tussen uitkoopsom en de personele inzet, al is dit naar eigen zeggen minder eenvoudig. Het festival heeft de ambitie om per 2021 vaste contracten aan te bieden aan het kernteam en dat verder te professionaliseren en uit te breiden.

Cultura Nova is voornemens Nederlandse gezelschappen via een clause in het contract op te roepen tot naleving van de Fair Practice Code, waaronder eerlijke betaling valt. Internationale gezelschappen wordt in een clause gevraagd om zich te verhouden tot de waarden rond fair practice.

De financiële positie van Cultura Nova is gezond en de aanvraag getuigt van een goede bedrijfsvoering. Het voornemen om de forse groei van de afgelopen jaren niet te continueren maar te consolideren geeft blijk van een realistische koers. De afgelopen jaren zijn publieksinkomsten en sponsoring sterk gestegen. De begroting is realistisch. De beheerlasten zijn laag en met de kleine, flexibele kern van medewerkers kan het festival jaarlijks de uitvoering aanpassen aan de financiële mogelijkheden.

Bevordering van educatie en participatie (inclusief publieksbenadering)

Cultura Nova heeft veel aandacht voor de jeugd; het festival heeft een jeugdprogrammeur en brengt een aparte jeugdbrochure uit. In 2018 stonden vier Nederlandse premières van jeugdvoorstellingen uit België,

Italië en Spanje op het programma. Naast de presentatie van (internationale) jeugd- en familievoorstellingen, biedt het festival workshops in onder meer theaterfotografie en archeologie, exposities en participatieactiviteiten. De raad oordeelt positief over de educatieve activiteiten van de afgelopen jaren, maar mist een concrete uitwerking en een duidelijke samenhang tussen de activiteiten onderling voor de periode 2021 – 2024.

De raad oordeelt ook positief over de wijze waarop Cultura Nova inwoners uit de regio betreft. Cultura Nova faciliteert en stimuleert verschillende (sociaal)culturele activiteiten, waarbij burgerparticipatie belangrijk is. Het festival heeft een duurzame relatie opgebouwd met het asielzoekerscentrum Heerlen en organiseert jaarlijks activiteiten samen met bewoners. Voor het project '100 jaar Heerlerbaan' werkte Cultura Nova samen met 150 buurtbewoners, een zorgcentrum, basisscholen en verenigingen.

Het publieksbereik is groot, met 67.000 bezoekers in 2019. De buitenactiviteiten worden goed bezocht en veel voorstellingen in Parkstad Limburg Theaters hebben een bezettingsgraad van meer dan 80 procent. Naast de betaalde programmering kent het festival activiteiten in de openbare ruimte, waaronder de publieksopening in het centrum van Heerlen. Dit aanbod draagt bij aan de toegankelijkheid van het festival.

Geografische spreiding

Cultura Nova is stevig verankerd in de stad Heerlen en in Stedelijke Cultuurregio Zuid, alsmede in de Euregio. Cultura Nova heeft goede relaties met (kunstvak)scholen in de regio. Daarnaast werkt het festival op cultureel en maatschappelijk gebied samen met een groot aantal partners, zoals Parkstad Limburg Theaters, Cultuurhuis Heerlen en Neimed, het sociaaleconomisch kenniscentrum van Limburg.

In haar reflectie op de aanvraag schrijft Stedelijke Cultuurregio Zuid dat Cultura Nova bijzonder goed aansluit bij de drie thema's van het regioprofiel: 'internationalisering', 'publieksoontwikkeling' en 'ruimte voor makers'. De cultuurregio kent aan Cultura Nova een unieke positie toe binnen de regionale culturele infrastructuur en spant zich samen met het festival in voor verdere integratie in deze keten.

Toepassing Fair Practice Code

Cultura Nova past de Fair Practice Code toe en vraagt (internationale) gezelschappen en toeleveranciers om te handelen naar de code. Het festival reflecteert echter matig op de code. Het festival gaat in op eerlijke beloning, en in mindere mate op goed werkgeverschap. Cultura Nova erkent dat er op het gebied van de code verbeteringen nodig zijn, maar vermeldt niet welke dit zijn en hoe deze in de komende periode aangepakt worden.

Toepassing Governance Code Cultuur

Cultura Nova onderschrijft de Governance Code Cultuur en gaat in op de wijze waarop de bevoegdheden, de taakverdeling en de deskundigheid van de raad van toezicht zijn geregeld. De openbare verantwoording in jaarverslagen is goed. Hoewel verbetering van de implementatie van de code genoemd wordt als accent voor de komende periode, reflecteert de organisatie hier nauwelijks op. De komende periode wil de instelling zich richten op het verder professionaliseren, verjongen en verduurzamen van de organisatie. De raad mist een concretisering van en een plan voor te ondernemen acties.

Toepassing Code Diversiteit en Inclusie

Cultura Nova past de Code Diversiteit en Inclusie toe en reflecteert in enige mate op de code. Het Festival verhoudt zich met zijn kernactiviteiten in dat kader voornamelijk tot de regio. De toepassing uit zich in de brede programmering en de wijze waarop het festival invulling geeft aan publieksparticipatie en het publieksbereik. Cultura Nova erkent dat op het gebied van culturele diversiteit nog maatregelen te treffen zijn in de personele bezetting en in de raad van toezicht en is zich ervan bewust dat het de vijf stappen uit de code moet toepassen om inzicht te krijgen in de huidige situatie en om deze te verbeteren. De raad mist in de toelichting duidelijke doelstellingen en concrete maatregelen.